

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL LAISVĖS GYNĖJŲ DIENOS TRISDEŠIMTMEČIO

2021 m. sausio 12 d. Nr. XIV-163
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į tai, kad 2021 m. sausio 13 d. minimos 30-osios metinės, kai buvo atremta Sovietų Sąjungos agresija;

pripažindamas tarptautinę Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio reikšmę Berlyno sienos griūties bei Vidurio ir Rytų Europos išsivadavimo iš sovietinio režimo kontekste;

prisimindamas tarptautinės bendrijos, ypač Šiaurės šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų, taip pat demokratinės Rusijos vadovybės ir žmonių paramą taikiam Lietuvos pasipriešinimui 1991 metų Sovietų Sąjungos agresijai;

pažymėdamas, kad, atrėmusi 1991 metų Sovietų Sąjungos agresiją, Lietuva per trisdešimt metų nuėjo ilgą reformų kelią ir pasiekė labai daug – kaip visateisė narė sugrįžo į tarptautinę valstybių bendriją, prisijungė prie stipriausio pasaulyje gynybinio aljanso, įtvirtino energetinę nepriklausomybę, pagaliau tapo moderni ir pažangi valstybė;

džiaugdamasis, kad 1999–2001 metais teismuose buvo išnagrinėta su 1991 metų Sovietų Sąjungos agresija susijusi byla ir kalti asmenys patraukti baudžiamojon atsakomybėn, kad teisingumas bus įvykdytas ir kitiems asmenims, susijusiems su šiais nusikaltimais;

atreipdamas dėmesį į propagandinę ir dezinformacinę veiklą, kuria bandoma menkinti Lietuvos nepriklausomybę, Laisvės gynėjų atminimą, iškreipti istoriją, kurstyti tautinę nesantaiką;

primindamas, kad šiandien prie valstybės ateities kūrimo jungiasi jau nepriklausomoje Lietuvoje gimusi ir su laisve užaugusi karta, kuri apie Sausio 13-osios agresiją sužino iš istorijos vadovėlių, tėvų ar liudininkų pasakojimų, ir kad ji tapo laisvojo Vakarų civilizacijos vertybių pasaulio dalimi;

akcentuodamas tai, kad istorinę pergalę laimėjo Lietuva, kurios Aukščiausieji Tarybai-Atkuriamajam Seimui vadovavo aukščiausias Lietuvos Respublikos pareigūnas Vytautas Landsbergis;

vertindamas sausio 13-osios – Laisvės gynėjų dienos – reikšmę Lietuvos valstybės ir pasaulio istorijai,

reiškia didžiausią pagarbą Lietuvos laisvės gynėjams ir aukoms, tą tragišką 1991 m. sausio 13-osios naktį apgynusiems Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę;

pažymi, kad 1991 metų Sovietų Sąjungos agresijos prieš 1990 m. kovo 11 d. atkurtą nepriklausomą Lietuvos Respubliką metu Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, Laisvės gynėjai, savanoriai parodė ryžtą ir pasirengimą kovoti ir žūti už laisvę, gindami Lietuvos parlamentą;

pabrėžia, kad Sausio 13-oji visoms kartoms leidžia suprasti, kad laisvė nėra tik duotybė, ji nebuvo dovanota, ji iškovota krauju;

pažymi, kad Sausio 13-oji yra vienas iš veiksnių, prisidėjusių prie Sovietų Sąjungos ir totalitarinio komunistinio režimo žlugimo, demokratijos ir žmogaus teisių įtvirtinimo posovietinėje erdvėje, Vidurio ir Rytų Europos šalių sugrįžimo į demokratinių Europos valstybių šeimą;

smerkia Rusijos Federacijos institucijų sprendimus persekioti Lietuvos Respublikos teisėjus, prokurorus ir kitus teisėsaugos pareigūnus, tyrusius ir nagrinėjusius baudžiamąją bylą dėl nusikaltimų žmoniškumui, padarytų 1991 metų Sovietų Sąjungos agresijos metu;

konstatuoja, kad tokie Rusijos Federacijos institucijų sprendimai prieštarauja 1991 m. liepos 29 d. Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties „Dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų“ preambulėje išreikštam Rusijos Federacijos įsitikinimui dėl būtinybės pašalinti Sovietų Sąjungos 1940 metų aneksijos pasekmes, šios sutarties 1 straipsnio nuostatai, pagal kurią pripažįstamas Lietuvos Respublikos valstybinis statusas, apibrėžtas 1990 m. kovo 11 d. pamatiniuose aktuose, taip pat tuometinio demokratinės Rusijos vadovo Boriso Jelcino pozicijai pasmerkti 1991 metų Sovietų Sąjungos veiksmus ir paremti Lietuvos laisvės kovą;

pabrėžia, kad suverenios ir nepriklausomos valstybės teisėjų, prokurorų ir kitų teisėsaugos pareigūnų persekiojimas dėl jų konstitucinių pareigų tirti nusikaltimus žmoniškumui ir vykdyti teisingumą tokiose bylose yra neteisėtas ir netoleruotinas;

ragina Lietuvos Respublikos Vyriausybę imtis veiksmingų priemonių, kad būtų užtikrintas į neteisėtus Rusijos Federacijos procesus įtrauktų Lietuvos Respublikos teisėjų, prokurorų ir kitų teisėsaugos pareigūnų saugumas;

pabrėžia, kad, be pasirengimo ginklu ginti savo laisvę, labai svarbu stiprinti neginkluotą laisvės gynybą – ugdyti visuomenės atsparumą melui ir dezinformacijai, puoselėti istorinę atmintį;

neabejoja, kad tikslinga sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną – paskelbti ne darbo diena.